

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K. 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VEDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. BEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az oláhok harc nélkül adták fel Szilisztriát

A román kormány elköltözik Bukarestből — Orsovánál visszavertük az oláhokat — Az oroszok áttörési terve Halicsnál megghiúsult — Az angolok és a franciák hiába támadnak a Sommenál

Ma megérkezett a bolgár jelentés is Szilisztria elsteréről. Megtudjuk belőle, hogy a három napos ostrom annyira tönkretette az oláh védősereg szellemét, hogy nem merete bevárni a támadók döntő rohamát, hanem futva menekült a nagyszerű várból, amely pedig éppen a Bulgária ellen való offenzíva céljait szolgálta. A bolgár vezérkarnak Szilisztria bevételéről szóló jelentése ilyenformán nem lehetett annyi troféával ékes, mint a szeptember 8-iki, amely Tutrakánt jelentette. A hatása azonban a tegnapielőtti bolgár győzelemnek nem kevésbé lesz riasztó Bukarestben, amelynek lakosságát már Tutrakán elsterének híre is vad pánikba döntötte. Hogy a Duna felől Oláhország fővárosába hallatszott az ágyuszó, Bukarest népe nekilátott a meneküléshez és hír van arról is, hogy az áruló ország kormánya és királya szintén jónak látta biztosabb helyre költözni. Galac, Jassy, Ploesti, vagy Sinaja volna a kényszerű újabb székváros, ahova egyelőre még nem hallatszik az ágyuk dörgése és ahova a Zeppelinek még nem látogattak el. A bűnök hazáját hamar utolérte a nemezis: fővárosa népének máris kijutott az a szomorú sors, a melyet rablótámadásuk a mi erdélyi testvéreinknek juttatott.

A mi háborunk Romániával még mindig csak az igazi harcok előkészületeinek jegyében folyik. Az oláhok tegnap megkísérelték, hogy a Vaskapu fölött előnyomuljanak, de minden támadásuk kudarccal végződött. A Maros forrásvidékén nyugati irányban térünk ki az ellenséges támadások elől.

Az orosz harctéren nem változott a helyzet. A legdélibb szárnyon, Bukovina délnyugati sarkában az oroszok minden támadása hiábavalónak bizonyult. — A Zlota-Lipa és a Dnjester szögében tegnap tovább tartott a csend, amelyet a múlt heti nagy támadásokban szenvedett súlyos véres veszteségek kényszerítettek az oroszokra. A wolhyniai csapatainknak Stochod-menti vonalát az oroszok ismét nagy erővel rohamozták meg, támadó oszlopaik azonban részint ágyuink, részint gépfegyvereink tüzeben összezuzódtak.

Az olasz hadszíntéren tegnap a korábbi napok tüzérségi akcióit a déltiroli arcvonal több szakasza ellen intézett olasz gyalogos támadások követték, amelyek azonban meddők maradtak. — Az angol-francia offenzívának a német Somme-vonal ellen végrehajtott újabb rohamai tegnap is megtörték a németek ellenállását.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

A román háboru

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 11. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni arcvonatról:

Orsovától északra csapataink több ellenséges támadást visszavertek.

A gyergyói és a csiki medencétől nyugatra harc vonalunkat kissé visszavontuk.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az oláhok Brassóban

Berlin, szeptember 11. (Magyar Távirati Iroda.) Most érkeznek Brassóból a románok által történt megszállása óta az első hírek. A városban román közigazgatást léptettek életbe, melynek élén Danuleszku dr. áll. A hivatalos nyelv a román, de a német és a magyar nyelv sincs eltiltva.

A román jelentés

Sajtóhadiszállás, szeptember 11. (Magyar Távirati Iroda.) A román vezérkar jelenti szeptember 9-én:

A Maros és az Olt felső völgyében élénk harc volt. Az ellenség nyugat felé visszavonult. Widdint, Lompalánkát, Rahovot löttük. Ez utóbbi lángborult. Repülőink Tutrakán mellett az ellenséges táborra bombákat vetettek.

Szeptember 10.: Az északi és az északnyugati fronton folytatódnak az élénk harcok. A

Maros völgyében Toplicától nyugatra Csikszeredát megszállottuk. Csapataink folytatják a nyugat felé visszavonuló ellenség üldözését.

A bolgár jelentés Szilisztria elsteréről

Szofia, szeptember 11. (Magyar Távirati Iroda.) A bolgár vezérkar jelentése szeptember 10-ről:

Romániai front: A Duna mentén nyugalom. A Dobruzsában csapataink sikeres és szakadatlan előnyomulása tovább tart. A megvert és demoralizált ellenség futva menekül. Csapataink hatalmas rohamra elől kiűrtette a hosszú idő óta megerősített szilisztriai hídfőt, mire azt a mi csapataink tegnap este 9 órakor küzdelem nélkül bevették. Mikor Szilisztria ellen vonultunk, iovas előőrseink Arabadzilar mellett négy nehéz 15 centiméteres ágyút ejtettek hatalmukba, amelyeket az ellenség Szaszaniar környékén a szeptember 6-án vívott ütközet után hátrahagyott.

A partvidéken nyugalom uralkodik.

Az entente közvéleménye Szilisztria elsteréről

Zürich, szeptember 11. Szilisztria elsterének híre lesújtó hatással volt az ententera. A francia lapok nyíltan kifejezést adnak annak az aggodalmuknak, hogy a vereség fokozni fogja Romániában a háboruellenes hangulatot.

Nagy pánik Bukarestben

Berlin, szeptember 11. A Lokalanzeiger jelenti Stockholmból: Tutrakán elfoglalásának a híre és a mindjobban hallható erős ágyuzás olyan pánikot keltett Bukarestben, aminek talán az egész világháboruban sincs párja. A román főváros szerda óta fejvesztetten menekülő kétségbeesett város. Mióta megérkeztek az első hírek a dobruzsai vereségről, a város hirtelen megváltozott. A pályaudvarok jegypénztárát valóságos megostromolták, hogy az észak felé induló esti vonatokra jegyet kapjanak. Délről viszont egyre érkeztek a menekülők és fokozták a pánikot, az ellenség gyors előnyomul-

JRANIA

Ma utoljára!

Nordiak-műsor!

A KORONAYÉJÁNT

kalandor-forténet

3 részben.

Főszereplő:

CARL LAURITZEN

ALF. BLÜFFCHER

HINDING és VERDIER.

A legizgalmasabb és

legmerészebb trükkök

egy újságíró életéből.

Tartalékos sugó

vigjáték.

Szerencsétlen szerep

színmű.

Kedden

Deutschland

búvárhajó fogadtatása.

Előadások: 5-től 7-ig

méréséket, 7-től 9-ig

rendes helyekkel.

APOLLO

Ma, kedden

előadások: 5 órákor

vésztől, 9 órákor

rendes helyekkel.

A Deutchland

megérkezése.

Hella Moja

legújabb film-művész

ciső szereplése.

Romantikus dráma

újdiván!

A könyvek úja

dráma 4 felvonásban.

Északitrol

természeti felvétel.

Gentlemann

vigjáték.

Adolár nyaral

bohózat.

lásáról szóló hírekkel. — Azt beszélték, hogy egész román különítmények a Dunába fuladtak.

A katonai helyzetet hivatalos helyeken is igen kedvezőtlennek tartják. Már megkezdődött a főváros kiürítése is. A főhadiszállást Ploestiba és Sinajába helyezték s a hadügyminisztérium is oda költözött. A tengerészeti vezetőséget Konstanzba vitték. A nemzeti bank, a belügyminisztérium és a közgazdasági hatóságok Jassyba mennek. A külügyminisztérium egyelőre Bukarestben marad, mert attól félnek, hogy ennek az áthelyezése külföldön nagyon rossz hatást keltené, de a szövetségesek követeit hivatalosan „meghívták” a főhadiszállásra. Bratianu is ott van. A külföldi ujságok tudósítóit szintén „meghívták” az északi frontra. — Bukarestben a csendőrséget ötszörös létszámra emelték, mert forrongásoktól félnek. A dunai frontról oly nagy számban érkeznek sebesültek, hogy a kórházak teljesen megteltek.

A király Jassyba költözött

Bukarest, szeptember 11. *Carp Péter* lapja, a Moldova, amelyről tévesen jelezték, hogy megszünt, jelenti, hogy a román királyi család számára Galacon új palotát rendeztek be. Egy másik román lapjelentés szerint nem Galacon, hanem Jassyban van az új királyi székhely. Az államkincstárt épp úgy, mint a minisztériumok és főbb hatóságok székhelyét, Bukarestből Jassyba tették át.

* * *

Az orosz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 11. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg-arcvonala: Az Aranyos-Besztercze völgytől északra és Rafailowkánál erősebb ellenséges támadás sikertelen maradt. Egyéb esemény nem történt.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: A Stochodaisó folyásánál az ellenség megújította heves támadásait, amelyek azonban tüzésünk zárótüzében vagy árkaik előtt összeomlottak. Az arcvonalt többi részén a helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 11. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Stara-Czerwyszce mindkét oldalán az ismét és jelentékeny erővel támadó oroszokat épp úgy, mint az előző napon, véresen visszavertük.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: Kitiűnt, hogy az oroszok a Zlota-Lipa és a Dnjester közt szeptember 7-én és 8-án folyt harcokkal azt akarták megkísérelni, hogy a szeptember 6-iki terepnyereségük kihasználásával, gyors előnyomulással Burstyn felé törjenek át s egyidejűleg elfoglalják Halicsot. Bothmer gróf tábornok ügyesen vezetett és végrehajtott védekezése ezt a szándékukat megghiúsította. Az oroszok szokatlanul súlyos veszteségeket szenvedtek.

A Kárpátokban a helyzet általánosságban változatlan.

LUENDORFF,
első főszállásfőnök.

Lipót herceg és Enver basa Lembergben

Lemberg, szeptember 11. (Magyar Távirati Iroda.) Lipót bajor herceg vezértábornagy tegnap este ideérkezett és ma reggel 9 órakor elutazott a városból.

Lemberg, szeptember 11. (Magyar Távirati Iroda.) Enver basa török hadügyminiszter ma éjjel ideérkezett és hajnalban folytatta útját a keleti arcvonatra, hogy megsejmelje a harcoló török csapatokat.

Brussilow a hadi helyzetről

Genf, szeptember 11. Párisból jelentik: A Temps keleti harctéri tudósítója beszélgetett Brussilow tábornokkal, aki érdekes kijelentéseket tett a harctéri helyzetről. Az orosz hadvezér azt mondta, hogy most sokkal erősebb ellenséges hadsereggel áll szemben, mint amelyet júniusban megvert. Brussilow véleménye szerint szükség van arra, hogy minden fronton állandóan harcoljanak. A keleti harctér érdekében az angoloknak és a franciáknak a nyugati fronton állandóan támadniuk kell.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 11. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Albert württembergi herceg vezértábornagy arcvonala: Ujabb esemény nem történt.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy arcvonala: A szeptember 9-iki nagy angol támadást tegnap a Pozieres—Lesars uton és a Ginchy—Combles szakasz ellen elhatárolt, de erőteljesen végrehajtott előretörések követték. Ezeket visszavertük. Ginchy körül és attól délkeletre ma reggel óta új harcok vannak folyamatban. Longuevalnál és a Leus-i erdőskében (Ginchy és Combles között) előretolt árkok a tegnap leirt közelharok alkalmával az ellenség kezén maradtak. A franciák a Sommetól délre Belloynál és Vermandouvillersnél hasztalanul támadtak. Bernynek egyes szeptember 8-án az ellenség által elfoglalt házait visszafoglaltuk és több mint 50 foglyot ejtettünk.

A német trónörökös arcvonala: A Maastól keletre időnkint heves tüzharc.

LUENDORFF,
első főszállásfőnök.

Az angol-francia lovasság a Somme-csatában

Bern, szeptember 11. Stegemann a következőket írja a Somme-csatáról a Berner Bund-ban: Az entente hadvezetősége ennek az offenzívának időtartama tekintetében alaposan csalódott, hiszen még júniusban azt mondta Delacroix tábornok, hogy a francia lovasságnak a Sommenál hamarosan alkalma lesz régi rendeltetéséhez képest lóháton támadni. Azóta hónapok teltek el és a francia lovasság még mindig télenül vár a kedvező alkalomra. Mondidieről keletre állanak a francia lovasszeredek, hogy a Roys Peronne uton előre törhessenek és a német állásokat megrohanják, de még sokáig várhatnak.

Az angolok is próbálkoztak lovasrohammal júliusban, azonban elhamarkodták a dolgot. Ők is várják az alkalmat, hogy lovasságukat ismét harcavessék, mihelyt a Combles—Bapaume vonalat elfoglalják. Ez a körülmény is azt bizonyítja, hogy a szövetséges hadvezetőség félreismeri a helyzetet. A Somme-offenzíva az entente egységes offenzívájának csak egy kis részlete s azok a tényresek, amelyek-

kel az angol-francia hadvezetőség dicsekszik, az egész harctéri helyzet keretében jelentéktelenek.

* * *

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 11. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A Vojusa mellett nem volt esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 11. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Lényeges esemény nem történt.

LUENDORFF,
első főszállásfőnök.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 11. (Magyar Távirati Iroda.) A bolgár vezérkar jelentése szeptember 10-ről:

Macedoniai front: Az egész arcvonalon gyöngye tüzési harc s helyenkint puska-tüzelés és előőrök csatározása. Tegnap egy zuáv-ezred két üteg támogatásával az Ostrovotól délre előre akart nyomulni, azonban csapataink ellentámadása megfutamította, amikor is körülbelül 300 halottat, nagymennyiségű fegyvert, hátitárisznyát és más hadianyagokat hagyott hátra.

Görögország a döntés előtt

Lugano, szeptember 11. Az Idea Nazionale szerint diplomáciai körökben beszélnek, hogy az entente-hatalmak, a görög kormány és Konstantin király között a fő pontokra nézve megállapodás történt. Néhány nap múlva Görögországban a görög kérdés megoldására szenzációs rendszabályok lépnek életbe.

Általános mozgósítás Görögországban

Lugano, szeptember 11. Az Echo de Paris athéni távirata szerint a görög király aláírta az általános mozgósítást elrendelő királyi dekrétumot.

Lugano, szeptember 11. A Corriere della Sera jelenti Athénből: Zaimis miniszterelnök, Venizelos és Moskopulos tábornok, vezérkari főnök, hosszasan tanácskoztak az athéni entente-követekkel. A tanácskozások során Görögország beavatkozásának kérdését akarták tisztázni. Zaimis miniszterelnök ezután kihallgatáson jelent meg a királynál.

A német követ utazása

Bern, szeptember 11. Görög jelentés szerint Schenk báró athéni német követ 31 német, magyar és osztrák állampolgárral minden zavaró jelenet nélkül Kavallába utazott, ahonnan automobilon Dramába vitték őket.

A francia követség elégtétele

Athén, szeptember 11. (Magyar Távirati Iroda.) A Reuter-ügynökség jelenti: Az entente-hatalmak fölkeresték Zaimis miniszterelnököt és előterjesztették azokat a követeléseket, amelyek mellett a francia követséggel történt incidens elintézettné volna tekinthető.

1. Az eset felelős okozói megbüntetendők.
2. Eljárás indítandó ama tisztviselők ellen, akik elmulasztották az incidens elintézését.

3. Az athéni és a vidéki tartalékosok szövetségeit nyomban fel kell oszlatni.

Zaimis miniszterelnök azt válaszolta, hogy a kormány megteszi a szükséges intézkedéseket az incidens elintézésére érdekében.

A szerb szkupstina

Genf, szeptember 11. A Havas-ügynökség jelenti Korfuból, hogy a szerb szkupstina újra megkezdte tanácskozásait.

* * *

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 11. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hádszintéről:

Az Éts és az Aspach-völgy közti arcvonalon az ellenség fokozottabb tevékenységet fejtett ki. Ezen a területen levő magaslati állásaink tegnap erős tűzérési és aknátűz alatt állottak. A Monte Pesto közti szakaszon több ellenséges zászlóalj előretörését vertük vissza.

A Pasubion levő vonalainkba az ellenség két helyen behatolt, de ellentámadásokkal nyomban kiűztük. 68 foglyot ejtettünk. A Monte Majon is megüszült az ellenség támadása.

A délnyugati arcvonal többi részén az ágyúharc több szakaszon, többnyire mérsékelt hevességgel, tovább tart.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Nikita az olasz fronton

Lugano, szeptember 11. Nikita montenegrói király most az olasz főhadiszálláson van. — A harcok megtekintése után Cadorna vezérkari főnököt a Danilo-renddel tüntette ki.

Megüszült terméskilátások

Hajdumegye közigazgatási bizottságából

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága Domahidy Elemér elnöke alatt ülést tartott, amelyen a szakelődők terjesztették be jelentéseiket. Ezek közül különös figyelmet érdemel Surgoth Jenő gazdasági felügyelőnek és Reitz János állategészségügyi felügyelőnek jelentése, amelyek két szomorú tényről említenek meg. Az egyik az, hogy a terméseredmény nagy csatlódást idézett elő, a másik, hogy a sertés árának maximálása csődöt mondott, mert maximált áron sertést venni nem lehet.

(Rossz a buzatermés)

Surgoth Jenő gazdasági felügyelő jelentése szerint a cséplési munkák a legtöbb helyen befejezést nyertek — kivéve a nagybirtokokat. Az aratás előtt hirtelen beállt nagy forróság, valamint az óriási jégkarak és elemi csapások következtében a közepes termésre jogosító kilátások megüszültek, úgy, hogy az eddig beérkezett jelentések szerint őszi búzából az átlag katasztrális holdankint aligha éri el a 4 métermázsát, rozsból a 4 és fél, zabból a 6 és fél métermázsát; a minőségre tekintettel kitűnő arvánál is nagy a csatlódás. Az egész hónapban tartott szárazság a kukoricák fejlődését és szemképződését is megakadályozta, sőt tönkretette, a burgonya és répafélék fejlődését megállította, úgy, hogy a hozam csekély lesz.

Hátrányos és káros volt a szárazság az őszi talajképző munkákra is, a szántás egyáltalán nem lehetséges; a legelők kiszültek s a szájszél és körömfájás miatt szükséges istállózás miatt már most a szárításra szánt zöld takarmányt kellett felhasználni.

(A sertés-ármaximálás csődjé)

Reitz János állategészségügyi felügyelő jelentette, hogy a ragadós szájszél és körömfájás és a sertéspestis meglehetősen nagy arányokban lépett fel. Jelentésének további részében kifejtette az állategészségügyi felügyelő, hogy az élősertés árának maximálásáról kiadott miniszteri rendelet a várt üdvös hatást nem váltotta ki. A maximális árnál lényegesen magasabb árakon adják és veszik a sertéseket. Az adásvétel négyzetméter a 6 korona 80 fillérré maximummá vált helyett 7 korona 60 és 7 korona 80 fillérré történt. Sajnos, a visszaélést az ezen kérdéssel foglalkozó összes tényezők jól ismerik, de védekezni ellene a megjelölt kereten belül lehetetlen.

— Serényi Béla gróf kilép a munkapártból.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A képviselőház szerdai ülésén kezdi tárgyalni Andrássy Gyula grófnak a delegáció összehívására vonatkozó indítványát és Apponyi Albert grófnak a miniszteri felelősségről szóló törvény módosítása tárgyában benyújtott törvényjavaslatát. Andrássy indítványa mellett Serényi Béla gróf volt földművelésügyi miniszter is felszólal. Mivel a munkapárt az indítvány elleni állásfoglalást pártkérdéssé tette Serényi ki fog lépni a munkapártból.

Debrecenben elrendelték a gabona-rekvirálást

Szeptember 15-én megszűnik a vásárlási igazolvány hatálya

A napokban közöltük a kormány rendeletét, amely fölhatalmazza a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a terméstelepeket rekvirálják. E rendelet alapján most Márk Endre udvari tanácsos polgármester elrendelte a rekvirálást és erre vonatkozóan hirdetményt bocsátott ki, amelynek főbb rendelkezései a következők:

Tekintettel arra, hogy a törvényhatóság területén a cséplési munkálatok tulnyomó részben befejeztettek, a buza, rozs, kétszeres, árpa és zab feleslegek közszükségleti célokra való igénybevétele — rekvirálása elrendeltetik.

Köteles minden termelő feleslegének, házi és gazdasági szükségletének megállapítása végett termését e hó 15-től 30-ig terjedő idő alatt a lisztirodánál bejelenteni, amikor nemcsak az erre vonatkozó adatok, de a már eladott mennyiség is bejelentendő s a bejelentett adatokat okmányokkal kell igazolni.

Az irodák lehetőleg már a bejelentésnél közlik a termelővel a felesleg-mennyiséget. A megállapítás ellen a belügyminiszterhez felelőbe lehet, de a felelőbeadásnak halasztó hatálya nincs. A felelőbeadást a megállapításról szóló értesítéstől számított 3 nap alatt kell bejelenteni.

A termelő a megállapított felesleggel nem rendelkezhetik, föl nem használhatja, meg nem öröközheti, el nem idegenítheti, sem arra másnak jogot nem engedélyezhet, hanem köteles azt a Haditermény Részvénytársaságnak közölcára átengedni, illetve a megjelölt időben és helyre az erre vonatkozó fölhívástól számított 8 nap alatt annál is inkább beszállítani, mert ha halasztása erre nincs, a terhére és veszélyére igénybe veendő alkalmazása mellett hatóságilag fogják azt tőle elszállítani.

Megengedi a rendelet, hogy a termelő e hó 15-ig a már eladott mennyiséget, ha az eladást vásárlási igazolvánnyal tudja bizonyítani, a vevőnek kiadhassa s terméséből egyáltalán eladhasson.

A be nem jelentett készleteket a pénzügyőrség nyomozni fogja s a termelőket elrejtés esetén súlyos büntetéssel sújtja a kihágási bíróság.

A rendeletnek legfontosabb részlete és rendelkezése az, hogy a vásárlási igazolványok hatálya nem október hó 15-ig, hanem csak szeptember hó 15-ig terjed s így 15-ike után nem lehet a közönségnek gabonát vásárolni.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

a Hadsegélyző Hivatal átvételéül különítménye. Budapest, IV., Váci-utca 38. Adakozzunk a Vörös Keresztnél!

SZINELAZ

MŰSOR:

KEDD: Cigányprimás.

SZERDA: Boszorkány.

CSÜTÖRTÖK: Bőregér.

A színházi iroda hírei. Ma a „Cigányprimás” kerül előadásra Borbély Lillivel. A címszerepet Heltai Jenő játssza. E darabra a közönség köréből máris nagy érdeklődés mutatkozik. — Holnap, szerdán a „Boszorkány” kerül színre Rettégi Margittal a címszerepben; kivülre részt vesznek még a darabban Thuróczy, Kemény, Kovács.

A „Deutschland” megérkezése — az Apollóban. Németország egyik legszebb dicsősége a „Deutschland” kereskedelmi tengeralattjáró sikeres útja, mely az egész világ csodálatát érdemelte ki. Ki ne óhajtana tehát látni a Deutschlandot? E méltányos kíváncsiság kielégítésére az Apollo megszerezte azt az eredeti felvételt, melyet a Deutschland ünnepélyes megérkezéséről vettek fel s mai műsorán bemutatja. — Egyébként is ragyogó a mai műsor, melyen Hella Moja legújabb film-művész nő szereplésével a „Könnyek útja” című hatásos dráma kitűnő kísérő műsorral szerepel. Az előadások 5 órakor mérsékelt, 9 órakor rendes helyárakkal kezdődnek. Jegyek előre válthatók.

14,000 csikmegyei menekült Hajdúvármegyében

Pákozdy alispán jelentése

A Hajdúvármegyébe irányított menekülők ellátásáról tett a jelentést Pákozdy Sándor alispán a közigazgatási bizottság ülésén. Jelentésének erre vonatkozó része így szól:

Az elmúlt hó végén Románia megszegte a szövetségi hűséget, a történelemben példátlan orvátámadással betört hazánk területére, elárastva vad hordáival a határszéli erdélyi vármegyéket, amelyeknek lakossága az orvátámadók elől menekülni kényserült. A m. kir. belügyminiszter ur intézkedése folytán törvényhatóságunk területére csikmegyei 14,000 menekülő helyeztetik el. A menekülők kisebb része már megérkezett, nagyobb része azonban ide irányítva még utban van. Elhelyezésükről és ellátásukról intézkedtem és bizom vármegém hazafias közönségében, hogy az ide menekült székely testvéreinket a hajdukat jellemző magyaros vendégszeretettel fogják el látni s mindent el fognak követni, hogy a súlyosan meglátogatott nép szenvedéseit enyhítsék. A belügyminiszter ur különben a menekülők ellátására 15 vagon lisztet és egyelőre 100,000 koronát bocsátott rendelkezésemre, ezenkívül „Az Est” című napilap által gyűjtött adományból rendkívüli segélyezésekre 20,000 korona utalványoztatott kezemhez, amely összeget megfelelő rendelkezéssel a városok polgármestereinek és a községek előjáróságainak adtam ki. A segélyezésre a gyűjtés a vármegye egész területén megindult s a beérkezett jelentések szerint közönségünk önmagához méltóan igyekszik hazafias kötelességének eleget tenni. Az orvátáadás folytán szükségessé vált a nagyszabedű hadtestparancsnokságnak és a hadtesthez tartozó csapatoknak áthelyezése is. A katonai parancsnokság Debrecenbe, a hadtest csapatainak egy része pedig törvényhatóságunk területén nyer elhelyezést. Amint tudomásomra jutott, ezideig Hajdúszoboszló, Nádudvar, Földes, Püspökladány és Balmazújváros községekben lesz katonaság elhelyezve.

A bizottság jóváhagyólag vette tudomásul a jelentést.

A debreceni segítő-akció nagy erélyvel és szép eredménnyel folyik tovább, a gyűjtésből eddig 55,000 korona folyt be.

A bizottság tudomásul vette a jelentéseket. Ujabb adakoztak: Flohr Jánosné, Kelemen Ernőné, N. N. közvitéz, Papp Károly 50—50 kor., Trnka Teofil (ujabban) 40 kor., Löbl Gyula 30 kor., özv. Szunyogh Sándorné, Czobor Károlyné, Vass Eszter, Sturm János és neje, Reich Viktor, Erdöss József dr., Sass Béla dr., Ferenczy Gyula dr., Lencz Géza dr.,

Kiss Ferenc, Csánky Benjám, Kovács Gábor dr. 20—20 kor., Katona József és neje 25 kor., Sarkadi Dezsőné, Kuncze Gáborné, Weisz Jenőné, dr. Gaizágó Ernőné, Haendel Vilmos dr., Mártonfalvy Marcel dr., Láng Nándor dr., Milleker Rezső dr., Huss Richard dr., Tankó Béla dr. 10—10 kor., egy vámospécsi lakos 8 kor., Szunyogh Margit 5 kor., Komlós Géza 4 kor., Kis P. Tógyer 3 kor., Heszmeszin József 1 kor.

A Segítő-iroda a következő közléseket adta ki:

A t. közönség felkértek, hogy a náluk alkalmazott vagy ezután alkalmazandó erdélyi menekültek neveit a Katona-Otthon helyiségében működő „Erdélyi menekültek munka elhelyező és segítő irodájá"-ban (József kir. herceg-u.) bejelenteni sziveskedjenek.

Egy Erdélyből menekült mészáros és hentes segéd alkalmazást keres. Tudakozódní lehet az „Erdélyi menekültek munka elhelyező és segítő irodájá"-ban.

Az „Erdélyi menekültek elszállásoló bizottsága" (vasuti indóház, II. oszt. váróterem) felkéri a t. közönséget, hogy akik a menekültek részére díjazásért butorozott szobát kiadni hajlandók, azt ott bejelenteni sziveskedjenek.

HIREK

— Az újrászorozott népfölkelők behívása. B e c s b ő l táviratozzák: Legközelebb plakatirozni fogják a kormány rendeletét, amely szerint a legutóbbi pótszemléken alkalmasoknak talált 1871—1866-ban született népfölkelők október 2-án, az 1892—1880-ban született népfölkelők pedig október 10-én bevonulni kötelesek.

— A brassói német konzulátus. A Budapesti Tudósító jelenti, hogy a brassói császári német konzulátus egyelőre Kolozsvárra tette át székhelyét.

— A vármegye adózása augusztusban. A közgazgatási bizottság mai ülésén Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató bejelentette, hogy a vármegye területén az adófizetés eredménye kedvező volt. Befolyt állami adóiban 231,846 korona 84 fillér, helyegjövődékben 22,424 korona 16 fillér, jogilletékben 54,556 korona 72 fillér. A hadbavonultak gyámol nélkül maradt családjai részére kifizettek 20,050 családnak napi 26,311 korona 85 fillért, a háború folytán rokkanttá lett, elesett, elhalt vagy meghalt katonák családjainak 1149 tételben 195,442 korona segélyt.

— A zsiradék és állati olajok bejelentése. Tiszta István gróf miniszterelnök rendeletet küldött Debrecen városához, mely szerint az országnak növényi és állati olajokkal és zsiradékkal való ellátására vonatkozólag azok szétosztása, felhasználása és árszabályozása céljából országos szakbizottság alakítottatik. — A bizottságnak a termelők, olaj és zsiradék feldolgozókkal vagy forgalomba hozatalával foglalkozók készleteiket tartoznak bejelenteni. A bejelentés, büntetés terhe alatt, kötelező. Bővebb későbbi intézkedések fognak megállapítani.

— Perczel Carola táncnővér az őszi tanítás megkezdését e hó 21-ére halasztotta. — Beiratkozni lehet egész nap az Uránia irodájában és 5 órától a pénztárnál. Telefon 12-51. — Tandij az egész tanfolyamra 24 korona.

— Csikók árverése debreceni gazdák részére. A polgármester a következő értesítést adta ki: Az északkeleti hadtápkörletből a földművelésügyi miniszter ur által engedélyezett körülbéli 170 darab csikó f. hó 14-én, csütörtökön reggel 9 órakor Rákóczi-utca 13. sz. alatt nyilvános árverésen fog eladni. Az árverésben csak igazolt gazdák vehetnek részt, lókereskedők és alkuszok ki vannak zárva.

— Iskolakönyvek használt állapotban féláron, új állapotban rendes bolti áron kaphatók Antalffy Józsefnél. Szent Anna-utca 13.

— Iskolás fiúk és leányok részére kész fehérművek, matracok, paplanok, takarók. Intézeti fehérmű az összes internátusokba előírás szerint Kardos Lászlónál, Debrecen, Kossuth-utca 9.

— Hősi halál. Gelberger Endre orvos-tanhallgató hadapród, Gelberger Dávid debreceni kereskedő fia, a harctéren szerzett súlyos betegsége folytán Budapestben meghalt. Holttestét a rákoskeresztúri izraelita temetőben helyezték örök nyugalomra.

— Felemelte a város a szén árát. A városi tanács a világiatási vállalat előterjesztésére — tekintettel a szénhiányra és a szén szállítási nehézségeire — a fogyasztó közönség számára a kőszén és kokszt árát métermázsánként 60 fillérral felemelte.

— A villamos baleset áldozata. A tegnapi villamos baleset áldozatának, a kis Éliás Györgynek a lábát a kórházban ma amputálni kellett. Az orvosok véleménye szerint a kis fiu megmenthető az életnek. Kihallgatni súlyos állapota miatt eddig még nem lehetett.

— Halmágyi divatházában intézeti ruhák és kabátok dus választékban.

— Ódon tankönyvek legolcsóbban és új tankönyvek bolti árban kaphatók Aczél anti-quariumában, Első Takarékp. palota. Meg nem felelőket bármikor kicserél vagy visszavesz.

— Debrecen szab. kir. város zeneiskolájában f. hó 14-én kezdődik a tanítás. Ez ideig a beiratkozások naponta d. e. 10—1-ig tartanak. Tandij a zongora, hegedű, ének és gordonka tanszakon a melléktárgyak díjával együtt évi 100 korona, mely 10 koronás havi részletekben is fizethető. Beiratáskor 10 korona fizetendő. Bővebb értesítéssel az igazgatóság szolgál. (Vár-u. 1. Telefon 336.)

— Halmágyi divatházába az őszi női felöltő- és kosztüm-ujdonságok megérkeztek.

Tekintettel a folytonosan hallatszódó azon panaszra, miszerint

JÓ MOSÓSZAPPAN

nem kapható, tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy gyárunk „Gyors-mosó”, „Vegytisztító debreceni” és „Csikós” elnevezések alatt 60—62% zsirsavtartalmu, tehát a legjobb minőségű mosószappant állítja elő.

Csikós szappanunk kézmosásra is kiválóan alkalmas. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

Első Debreceni Gőzszappangyár
Külsővásártér 3. Telefon 224. szám.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Intézeti fehérművek

Matracok — paplanok — takarók
harisnyák — zsebkendők

óriási raktára!

Helyiségválttatás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy évtizedek óta fennálló, jó hírnévnek örvendő

fűszer-, gyarmat-, festék- és rövidáru nagykereskedésemet

Dógenfeld-tér 7. sz. a.

a Nemzeti Nagy Bazar volt helyiségébe helyeztem át.

Teljes tisztelettel

LINDENFELD J. Jenő.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög helyen 1111. Minden további szó 6 1111. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként azoic 1111.

Aranyat- ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra házhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Jó házból való úri leány esakis vidékre házvezetőnőnek vagy házikisasszonynak ajánlok idősébb urhoz, urinőhöz vagy idősebb házaspárhoz. Címakiadóhivatalban.

Iskola könyvek az összes iskolák részére fűzetek, író- és rajzszerek stb. még mindég olcsón kaphatók Fröhlich-féle könyv- és papirkereskedésben Szentanna-utca 1.

Lapkihordásra asszonyok felvételnek a kiadóhivatalban.

Krámer Lászlóné „Bika”-bérházban lévő hölgyfodrászterme tudatja a hölgyközönséggel hogy este 8 óráig tart nyitva. Legújabb divatu fésülés, ondulálás, vibráció szépségápolás, manikűrözés. Telefon 915. szám.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:

Varga-kert, Keleti-sor 7. szám alatt lévő 1 hold föld körülkerített beltel, Geréb-telep, Kondor-u.

3. sz. alatt lévő három szobából álló kis ház, külön álló nyárikonyhával, istálló, és baromfiókkal, valamint két hold szőlőkörülkerítve, Halasi telep, Márton Kálmán-utca 62. sz. alatt fekvő két szobás kis ház, mely két utcára nyílik,

Ujkerében, az Andrassy-ut 40. szám alatt fekvő 1 hold szőlő, egyszobából álló ház,

Tégláskertben két darabban egy-egy hold területű szántóföld, Kossuth-kertben 8 katasztrális hold szőlő.

Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Zálogcédulát, törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert veszek és olcsón eladok Krámer, Arany Bika-bérház 3.

AGRUS

ÜSZÖG és GOMBACSIRA ellen.

Olcsó ár, kényelmes kezelés és a csiraképeségének lényeges emelése. 100 kiló maghoz 20 deka AGRUS szükséges ára 40 fillér.

Mezőgazdasági vegyi laborator

DETSINYI FRIGYES,

Budapest, V., Vilmos császár-ut 6.

Kapható minden fűszer- és vasnagykereskedésben.

Nem kell többé kékhó!

Meghívó.

A DEBRECENI TRÁGYAGYÁR R.-T.

1916 szeptember hó 19-én déli 12 órakor az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben helyiségében tartja

VIII. és IX-ik évi rendes közgyűlést,

melyre a t. részvényes urak azzal hivatnak meg, hogy miután az 1916 szeptember 9-re ugyanezen tárgysorozattal egybehívott közgyűlés a határozatképeség hiányából megtartható nem volt; — ezen újabb közgyűlés lenti tárgyakra nézve a megjelentek és általuk képviselt részvények számára való tekintet nélkül érvényes határozatot fog hozni, — s azzal a figyelemmel, hogy az alapszabályok 23. §-a értelmében a közgyűlésen csak azok vehetnek részt, akik részvényeiket 1916 szeptember 16 ig az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben pénztáránál letétbe helyezik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1914/15. évi mérleg és eredményszámával és ezen év veszteségének megállapítása.

2. Határozathozatal az 1914/15. évre vonatkozó felmentvény megadása tárgyában.

3. Az 1915/16. évi mérleg és eredményszámával előterjesztése és az ezen évre vonatkozó veszteség megállapítása.

4. Határozathozatal az 1915/16. évre vonatkozó felmentvény megadása tárgyában.

5. Az igazgatóság javaslata a társaság feloszlásának elhatározása iránt.

6. 3 felszámoló-bizottsági tag megválasztása.

7. 3 felügyelő bizottsági tag megválasztása 3 évre és díjazásának megállapítása. Tisztelettel:

Az igazgatóság.